

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz Komisji Gospodarki Narodowej

Nr posiedzenia: 148

Nr posiedzenia: 148

Data posiedzenia: 18 lutego 2014 r.

Posiedzeniu przewodniczył: zastępca przewodniczącego Komisji Gospodarki Narodowej Stanisław Jurcewicz.

Porządek posiedzenia: 1. Zagrożenia i wyzwania dla międzynarodowej konkurencyjności polskiego przemysłu metalurgicznego.

- W posiedzeniu uczestniczyli:
- senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Wiesław Dobkowski, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Kazimierz Kleina, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Bogusław Śmigielski, Jan Wyrowiński, Roman Zaborowski,
 - senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Leszek Czarnobaj, Piotr Gruszczyński, Kazimierz Kleina, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Janusz Sepioł;
 - goście:
 - Ministerstwo Gospodarki:
 - podsekretarz stanu Grażyna Henclewska,
 - dyrektor Departamentu Innowacji i Przemysłu Jerzy Majchrzak,
 - główny specjalista w Departamencie Innowacji i Przemysłu Jarosław Wierzbicki,
 - Ministerstwo Finansów:
 - naczelnik wydziału w Departamencie Gospodarki Narodowej Maciej Ciborski,
 - naczelnik wydziału w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Leszek Jurek,
 - główny specjalista w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Anna Skoneczna,
 - specjalista w Departamencie Podatku od Towarów i Usług Daniel Bałazy,
 - Ministerstwo Skarbu Państwa:
 - specjalista w Departamencie Spółek Kluczowych Kamila Dąbrowska,
 - Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju:
 - zastępca dyrektora Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Piotr Krasuski,
 - główny specjalista w Departamencie Programów Infrastrukturalnych Sylwia Wilk,
 - główny specjalista w Departamencie Koordynacji Strategii i Polityk Rozwoju Ewa Kubeł,
 - Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
 - główny specjalista w Departamencie Funduszy Michał

- Chalecki,
- podreferendarz w Departamencie Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ewa Kaniewska,
 - KGHM „Polska Miedź” SA:
 - prezes zarządu Herbert Wirth,
 - asystent prezesa Łukasz Kowalik,
 - Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami:
 - starszy specjalista w Zespole Planów i Programów Tomasz Majchrzak,
 - Odlewnicza Izba Gospodarcza:
 - dyrektor biura Witold Dobosz,
 - Agencja Rozwoju Przemysłu SA:
 - ekspert w Departamencie Inwestycji Portfelowych Wojciech Dryja,
 - Izba Gospodarcza Metali Nieżelaznych i Recyklingu:
 - prezes zarządu Kazimierz Poznański,
 - członek rady Marek Suchowolec,
 - ekspert Natalia Iwaszko,
 - Polska Unia Dystrybutorów Stali:
 - prezes zarządu Iwona Dybał,
 - Instytut Metalurgii Żelaza:
 - kierownik Zakładu Analiz Ekonomicznych Wojciech Szulc,
 - Instytut Metali Nieżelaznych:
 - dyrektor Zbigniew Śmieszek,
 - Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa:
 - prezes zarządu Stefan Dzienniak,
 - członek rady Mirosław Motyka,
 - doradca Jan Król,
 - ArcelorMittal Poland SA:
 - dyrektor do spraw podatkowych Agata Kozłowska-Szczerba,
 - Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu:
 - przewodniczący Henryk Kaliś,
 - ekspert Filip Elżanowski,
 - Huta „Łaziska” SA:
 - kierownik Działu Koordynacji Grzegorz Kośmider,
 - CMC Poland Sp. z o.o.:
 - prezes zarządu Jerzy Kozicz,
 - Ernst&Young Sp. z o.o.:
 - dyrektor Działu Doradztwa Podatkowego Zbigniew Liptak,
 - partner zarządzający Działem Doradztwa Podatkowego Jarosław Koziński,
 - menadżer w Dziale Doradztwa Podatkowego Stefan Majerowski,
 - Impexmetal SA:
 - przewodniczący Rady Nadzorczej Arkadiusz Krężel,
 - Zakłady Górniczo-Hutnicze „Bolesław” SA:
 - prezes zarządu Bogusław Ochab,
 - Huta Cynku „Miasteczko Śląskie” SA:
 - członek zarządu Przemysław Pacześ,

- Huta „Stalowa Wola” SA:
 - członek zarządu Antoni Rusinek,
- Huta „Łabędy” SA:
 - wiceprezes zarządu Wojciech Siudyła,
- Huta „Pokój” SA:
 - dyrektor do spraw zarządzania zasobami ludzkimi Jerzy Trzciniński
- Celsa – Huta „Ostrowiec” Sp. z o.o.:
 - dyrektor generalny Josep Vilasec,
 - tłumaczka Bogumiła Wyrzykowska,
- Koneckie Zakłady Odlewnicze SA:
 - członek zarządu Maciej Szostak.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. W ramach informacji wprowadzającej przedstawione zostały cztery prezentacje: „Kondycja sektora stalowego w Polsce”, zaprezentowana przez prezesa Zarządu Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Stefana Dzienniaka; „Sytuacja w przemyśle metali nieżelaznych”, przedstawiona przez prezesa Zarządu Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu Kazimierza Poznańskiego; „Europejski Plan dla Stali. Działania w UE a sytuacja w Polsce”, omówiona przez członka Rady Hutniczej Izby Przemysłowo-Handlowej Mirosława Motykę; „Studium przypadku” dotycząca Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” SA w Bukowni, zaprezentowana przez prezesa zarządu tych zakładów, Bogusława Ochaba.

W dyskusji głos zabrali podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Grażyna Henclewska oraz przedstawiciele przemysłu metalurgicznego, przemysłu stalowego i branży metali nieżelaznych, tj. Izby Gospodarczej Metali Nieżelaznych i Recyklingu, Polskiej Unii Dystrybutorów Stali, Instytutu Metali Nieżelaznych, Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu, CMC Poland Sp. z o.o., Impexmetal SA, Zakładów Górniczo-Hutniczych „Bolesław” SA, Celsy – Huty „Ostrowiec” Sp. z o.o.

Członkowie połączonych komisji poruszyli kwestie nowelizacji prawa energetycznego i notyfikacji przepisów prawnych w Unii Europejskiej, narodowego planu dla metalurgii w Hiszpanii i potrzeby utworzenia tzw. lustrzanego stołu w celu uregulowania podstawowych zagadnień metalurgii w Polsce, ponadto dalszych losów funkcjonowania firm energochłonnych w Polsce i rozwiązań systemowych umożliwiających firmom konkurowanie na rynku.

Przedstawiciele przemysłu metalurgicznego, rozpatrując sytuację branży stalowej, przybliżyli senatorom następujące dokumenty: opublikowany przez Komisję Europejską 11 czerwca 2013 r. „Plan działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie” – COM (2013) 407 (tzw. Steel Action Plan); oraz rezolucję w sprawie „Planu działania na rzecz konkurencyjnego i zrównoważonego przemysłu stalowego w Europie” (2013/2177 (INI)), przyjętą przez Parlament Europejski w dniu 4 lutego 2014 r. Dokumenty te prezentują obecną sytuację branży stalowej w Unii Europejskiej, wskazują na istotne zagrożenia dla konkurencyjności przemysłu stalowego w UE oraz dowodzą potrzeby wsparcia tego sektora z uwagi na zapaść strukturalną, jakiej europejskie hutnictwo stali doświadczyło w ostatnich latach. Powyższy problem ilustruje m.in. bardzo niski poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych w sektorze hutnictwa stali (w Unii Europejskiej w 2013 r. wykorzystanie to kształtowało się na poziomie jedynie 73%, podczas gdy w Polsce – na niskim poziomie 64%). W ostatnim roku, tj. w 2013 r., w Polsce pracę straciło blisko 2000 osób związanych z hutnictwem stali. Wyrażono obawę co do skutków społecznych tych zwolnień i sytuacji w przyszłości. Szczególną uwagę

poświęcono zagadnieniom wskazywanym przez Parlament Europejski i Komisję Europejską jako kluczowe dla zapewnienia unijnemu hutnictwu możliwości konkurencyjności na globalnych rynkach stali. Wśród czynników warunkujących tę możliwość wymienić należy przede wszystkim wprowadzenie ram regulacyjnych umożliwiających hutnictwu zrównoważony rozwój, działanie na rzecz zwiększenia popytu na stal, ułatwienie producentom stali dostępu do rynków zagranicznych i zagwarantowanie równego traktowania, zapewnienie przystępnych cen nośników energii i wpływu polityki energetycznej, klimatycznej i surowcowej na koszty produkcji, a także wspieranie innowacyjności, ułatwienie restrukturyzacji zawodowej i rozwoju umiejętności osób zatrudnionych w hutnictwie. Analizując problem niepełnego wykorzystania zdolności produkcyjnych, wyrażono obawę o przyszłość hut w Polsce wobec możliwości dalszego redukcji niewykorzystywanych zdolności produkcyjnych. Produkcja stali w Polsce stanowi jedynie ok. 5% produkcji stali w Unii Europejskiej, to zaś może wpływać na jej marginalizowanie w ramach prowadzonej polityki europejskiej i może skutkować ryzykiem likwidacji znaczącej części zdolności produkcyjnych polskiego hutnictwa, nawet mimo tego, że polskie zakłady często stosują najnowocześniejsze technologie.

Stwierdzono, że podjęte dotychczas działania są niewystarczające dla poprawy konkurencyjności unijnego, a przede wszystkim polskiego hutnictwa stali. Wyrażono też obawę dotyczącą braku na poziomie krajowym inicjatyw zmierzających do refleksji nad sytuacją i potrzebami branży hutniczej, zwłaszcza wobec pogłębionej niekonkurencyjności Polski na tle innych państw Unii Europejskiej. Brak działań i propozycji dotyczących rozwiązań dla hutnictwa w Polsce może doprowadzić do zmarginalizowania Polski na unijnym i globalnym rynku wyrobów stalowych.

Podkreślono, że oprócz sektora stalowego istotne znaczenie dla polskiej gospodarki ma metalurgia metali nieżelaznych. Specyfika Polski wynika przede wszystkim ze znajdujących się w naszym kraju zasobów surowców, takich jak rudy miedzi i srebra, a także rudy cynku i ołowiu. Zasoby te jednak systematycznie się wyczerpują, czego dowodem jest sytuacja w sektorze cynku i ołowiu w Polsce. Sytuacja na rynkach światowych zmienia się dynamicznie, prowadząc często do spadku cen metali, co przekłada się na zmniejszającą się dochodowość produkcji miedzi w Polsce. To pociąga za sobą pytania o przyszły model funkcjonowania tego sektora.

Zwrócono uwagę na potrzebę dyskusji dotyczącej konkurencyjności polskiego sektora stalowego, na konieczność unikania kolejnych likwidacji w sektorze produkcji stali i metali nieżelaznych. Dopuszczono już do likwidacji sektora hutnictwa aluminium w Polsce w 2009 r., kiedy to zamknięto ostatni wydział elektrolizy huty aluminium, a stało się tak przede wszystkim ze względu na wysokie – wynikające z obciążeń podatkowych i okołopodatkowych – koszty energii elektrycznej. Nośniki energii są w metalurgii kluczowe, zatem ich wysoki koszt w ewidentny sposób obniża możliwości konkurencyjności wyrobów polskiego sektora metalurgicznego z wyrobami pochodzącymi spoza naszego kraju.

Kończąc posiedzenie komisji, senator Stanisław Jurcewicz podsumował dyskusowane w trakcie posiedzenia problemy. W konkluzji połączone komisje postanowiły przygotować stanowisko Komisji Gospodarki Narodowej oraz Komisji Budżetu i Finansów Publicznych w sprawie sytuacji branży metalurgicznej w Polsce.